

Landstinget i Fjor, hvilket har fundet sin Tilslutning fra den ærede Ordførers Side. Landstinget opfordrede Ministeren til ikke at lade disse 2- og 3-aarige Understøttelser blive evigvarende, men dog overbeje, naar de 2 og 3 Aar vare hængaaede, om der var nogen Grund til at give vedkommende disse Understøttelser igen eller ikke. Hvis de nu kun vare bevilgede til disse bestemte Personer paa 2 og 3 Aar, saa havde Ministeren være nødt til at komme til Rigsdagen igen og spørge, om de paaagældende maatte faa Understøttelserne igen. Det har der aldrig været Tale om, og det har der aldrig kunnet være Tale om, saaledes som Kontoen er opstaaet, og saaledes som den er bleven bevilget. Som sagt, man kan forandre det hele, det interesserer mig meget lidt. Jeg har kun udtalt dette Forsvar for min Handlemaade i tidligere Tider.

Der er talt meget om Teatret, og jeg skal ikke opholde Tinget med dette Spørgsmaal; jeg skal i saa Henseende henvisse til, hvad jeg tit og ofte tidligere har udtalt. Jeg tror ikke, om saa De sit en ny Teaterchef i Morgen, og han var nok saa dygtig, at det saa til syvende og sidst vilde blive stort anderledes med det økonomiske Resultat. Jeg tror det ikke, men jeg skal ikke nærmere gaa ind derpaa, thi det kan aldeles ikke nytte. Forholdene ere nu en Gang saa uheldige, og det ligger for en stor Del i Sagens Natur, nemlig i den altfor store Bygning, som vi i sin Tid have ladet os bevæge til at gaa ind paa blev bygget. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgfreds (Scharling) benyttede Vejligheden, da der var Tale om Teatret, til at angribe den af ham afstyrede Lov af 1ste April 1889 om Teaterdrift i Kjøbenhavn. Jeg har nu en anden Opfattelse af denne Lov, jeg tror, at den i og for sig er et Fremskridt. Jeg tror, at det kongelige Teater den Gang lige over for sit Repertoire stod saaledes, at det ikke længere kunde hævde sit Monopol, men var ligefrem nødt til at gaa paa Akkord, om jeg saa maa sige, at det var nødt til at komme til et Kompromis, og det forekommer mig, at det, der kom, var ret naturligt og fornuftigt. Hvis det kongelige Teater ikke vil og ikke kan spille sit klassiske Repertoire, saa er der ikke noget uretfærdigt og urimeligt i at tillade andre Teatre at spille det, og selv om den Ulykke skete, saa mister det kongelige Teater ikke sin Ret til at spille det, den har det til evige Tider. Naar man nu i det hele er saa glad over og roser et andet Teaters Bestyrelse, saa maa man huske paa, at dette andet Teater, Dagmar-teatret, kunde slet ikke have spillet en stor Del af de Stykker, som

det har spillet, og kunde i det hele slet ikke være gaaet den Vej, i alt Fald ikke fuldt ud — jeg skal som sagt ikke indlade mig paa en Bedømmelse deraf — uden at denne Lov var kommen. Hermed skal jeg forlade Teatret.

Saa er der en Bevilling til et Værk, som kaldes Zoologia danica, og til min Sorg har jeg set, at Udvalgets Flertal vil, om ikke have strøget Bevillingen i Aar, saa dog i alt Fald erklære, at det skal være sidste Gang, dette Bidrag gives til dette Værk, og Mindretallet er vel ikke gaaet ind herpaa, men synes dog efter de Udtalelser, vi hørte af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4 Valgfreds, at være temmelig enig med Flertallet. Det undrer mig nu, for at begynde hermed, lidt, at Flertallet virkelig har villet gaa til at standse dette Værk. Dette Værk ja, jeg kan ikke kalde det et Barn af dette Ting, thi Værkets Fædre ere afdøde Professor Schiødt og afdøde Kultusminister Fischer. Det er vel Schiødt, der har faaet Ideen til det og faaet Fischer til at tage sig af Sagen, og han har saa faaet den frem først som Landstingsmand og det næste Aar som Minister; men man kan vel sige, at dette Ting har knæsat dette Barn, thi i dette Ting var man meget ivrig for det. Afdøde Berg gjorde alt, hvad han kunde, for at faa denne Sag gennemført. Naar man nu vil laa den ihjel, ser det efter min Mening underligt ud. Man siger: dette Værk er altfor kostbart, og det vil vare altfor lang Tid, inden det bliver færdigt. Det er ganske sikkert: det er et meget kostbart Værk, og det vil tage lang Tid at gøre det færdigt. Men lad os se det andet Værk, der i alt Fald har nogen Værdighed med det, nemlig det for ikke mange Aar siden afsluttede „Flora Danica“. Dette Værk begyndte i forrige Aarhundrede, 1760 eller 61 eller jaadan noget, og afsluttedes først 120 Aar efter. Det har ganske vist kostet mange Benge, hvis man vil summere op, hvad der Aar efter Aar er brugt hertil; men paa den anden Side er det et, jeg kan fast sige, enestaaende Værk i Verden. Der blev i forrige Aarhundrede mellem forskellige Nationer underhandlet om Aaabehandelsen af saadanne Værker. Der var et Par andre Lande foruden os, der begyndte, vi ere det eneste Land, der fuldførte det. Jeg tror, vi have haft Været deraf, men derimod tror jeg ikke, vi have Været af at ville standse med det Værk, her er Tale om. Hvad vil det sige at anvende en 3,000 Kr., ja, om det skulde være 4 og 5,000 Kr. om Aaret til et saadant Værk! Ja, hvis man endelig